

Vilnius, 2015 03 02 d.

Gerbiamas Teismo Pirmininke. 2014 m. sausio 10 d. LR Seime buvo atidaryta Lenkijos fotografo nuotraukų paroda, skirta 1991 m. sausio įvykiams. Per parodos atidarymą ir kol ji veikė, Lenkijos ambasada platino 2010 m. Lietuvos istorijos instituto ir Lenkijos mokslų akademijos Istorijos instituto išleistą dvikalbę knygą „Solidarność – Sąjūdis: początek strategicznego partnerstwa. Sąjūdis – Solidarność: strategicznės partnerystės pradžia“, kurioje pateikiama tarptautinės konferencijos – apskritojo stalo, surengtos Varšuvos Karališkuosiuose rūmuose 2008 m. rugsėjo 5 d., medžiaga.

Šiame leidinyje pastebėjome paskelbtus prasimanymus, kad neva šeši Aukščiausiosios Tarybos deputatai, susilaikę per 1990 m. kovo 11 d. balsavimą, tarp kurių buvau ir aš, prieš balsavimą vyko į Maskvą, kur derino savo poziciją dėl balsavimo Lietuvos Nepriklausomybės klausimu su Sovietų Sąjungos premjeru ir Lenkijos ambasadoriumi Cioseku. Perteikiant signataro Česlavo Okinčic pasisakymą rašoma:

(...)„*Nes tas šešetukas, likus kelioms dienoms iki balsavimo dėl nepriklausomybės, dar lankėsi Maskvoje, Kremliuje ir kalbėjosi su tuometiniu sovietiniu premjeru Tichonovu, o šis jiems pateikė aiškias instrukcijas, kad jie turi balsuoti prieš. Ir tuomet mano ryšių Lenkijoje dėka, mes nusiuntėme į Maskvą Mareką Karpą ir Mareka Nowakowską, kurie rado tą šešetuką, atvedė į Lenkijos ambasadą pas poną Cioseką jau tada, ir ten su jais įvyko svarbus pokalbis, ir bent jau tiek buvo sutarta, kad jie negali balsuoti prieš. Tad tai yra dalykai, kurie iš tikrųjų turi didelę reikšmę ir kurie tuo momentu buvo labai svarbūs pačiai Lietuvai.*“ (...) („Solidarność – Sąjūdis: początek strategicznego partnerstwa. Sąjūdis – Solidarność: strategicznės partnerystės pradžia“. Varšuva, 2010, p. 72–73, lenkų kalba, 126–127 p. lietuvių kalba).

Šios publikacijos turinys mano ir Atkuriamojo Seimo nario Stanislavo Akanovičiaus atžvilgiu mažų mažiausiai neturi nieko bendra su tiesa ir tikrove – niekada su niekuo į jokias konsultacijas dėl balsavimo Aukščiausioje Taryboje mes nevykome. Dalyvavome tikrai bendrame susitikime surengtame su naujai išrinktais deputatais, likus kelioms dienoms iki balsavimo Seime. Susitikimas vyko Lenkų sąjungos būstinėje, Didžioji g. 40, Vilniuje. Neteko girdėti, kad kas nors kitas konsultavosi Maskvoje.

Susipažinęs su knygos turiniu 2014 04 24 d. be jokio išankstinio nusistatymo, nereiškiant jokių reikalavimų, kreipiausi į Lietuvos Istorijos institutą ir paprašau, kad „...*būčiau dėkingas, jeigu Jūs malonėtumėte atitaisyti prasimanymą.*“

“

Autor: Administrator
Niedziela, 29 marca 2015 -

Lietuvos Istorijos institutas, kaip konferencijos organizatorius ir kaip įstaiga, kurios vardas yra pažymėtas knygos tituliname lape autoriaus vietoje, kategoriškai atsisakė bent koku jiems priimtiniu būdu ištaisyti klaidą, o 2014 05 06 d. savo rašte pažymėjo, kad vienintelis kaltininkas paskelbto šmeižto yra Č. Okinčicas, kuris ir yra atsakingas už neatitinkančių tikrovės faktų paskelbimą. Cituoju: „(...) Rašte nurodyti netikslumai, anot Jūsų „šmeižikiškas prasimanymas“, yra ištrauka iš Česlovo Okinčico pasisakymo konferencijoje, vykusioje Varšuvoje 2008 m. rugsėjo 5 d. Č. Okinčico pasisakymas buvo stenografuojamas, kaip ir kitų konferencijos dalyvių, ir originalia forma perkeltas į leidinį. Šis leidinys yra konferencijos - apskritojo stalo stenograma, o ne konferencijos medžiagos mokslinė publikacija. (...) Už tokio pobūdžio tekstą iš esmės atsako pasisakymo autorius t.y. Č. Okinčicas (...)“

Dėl melagingų teiginių paneigimo man teko kreiptis į teismą. Kaip rodo atsiliepimas į mano civilinį ieškinį, Institutas pakeitė nuomonę ir pareiškė, kad dėl šmeižikiškų prasimanymų paminėtoje knygoje išskirtinai atsako Lenkijos leidykla DiG, kuri, kaip matosi iš susirašinėjimo, konferencijoje nedalyvavo, sutartį dėl knygos spausdinimo pasirašė daugiau kaip po metų po įvykusios konferencijos, o knygos gatavą tekstą gavo elektroniniu būdu.

Pažymėtina, kad teismo proceso metu Lietuvos istorijos instituto ir Č. Okinčico atstovė, patvirtinus, kad paskelbtas knygoje tekstas atitinka tai, ką konferencijoje pasakė Č. Okinčicas, nė karto nesakė, kad mes, neva, buvome nuvažiavę į Maskvą konsultacijoms dėl tarimosi balsuojant už Nepriklausomybės aktą. Atvirkščiai, ji tvirtino, kad šis tekstas ne apie mus neliečia, todėl neturi įžeisti, tekste nėra nurodyta mūsų pavardžių, ir yra pateiktas tik kaip tuometinės politinės situacijos apibūdinimas. Tokia pozicija liko iki baigiamojo teismo posėdžio, kuriam pirmininkavo Vilniaus apylinkės teismo teisėja Lidija Valentukonytė.

Atvykus į baigiamąjį 2015 02 26 d. teismo posėdį, Lietuvos istorijos instituto direktorius Rimantas Miknys, Instituto mokslininkas Vladas Sirutavičius bei Č. Okinčico atstovė pakeitė nuomonę ir teismo posėdžio dalyvius supažindino su Jūsų, Gerb. Pirmininke, 2009 kovo 9 d. paskelbta „Bernadinai.lt“ publikacija „Dainius Žalimas. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo teisiniai aktai“, kuri, tariamai įrodo, kad mes konsultavomės Maskvoje.

Paskelbimas teismo posėdžio metu Jūsų publikacijos, kurioje pateikti neatitinkantys tikrovės teiginiai, atrodo, turėjo lemiamą įtaką teismui, kuris skubotai užbaigė procesą, kuriame sprendimas bus paskelbtas kovo aę d., nors mes prašėme sulaukti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos išvadų dėl Lietuvos Istorijos instituto autorinės atsakomybės.

Autor: Administrator
Niedziela, 29 marca 2015 -

Turiu pripažinti, kad Jūsų publikacija, Gerb. Teismo Pirmininke, tikrai daro įspūdį. Joje minimos mums nežinomas Lenkijos Seimo narius, mano pavardė ir net papildomai detalizuoja neva mano bendravimo stilių, kuris buvo būdingas sovietmečiu, nors tai, kaip ir Č. Okinčico pasisakymas Varšuvoje – nieko bendro neturi su tiesa ir tikrove.

Pasitarimas dėl balsavimo būdo tikrai įvyko prieš 1990 kovo 11 d., bet Vilniuje, Didžioji gatvė 40 adresu. Ten niekas net nekalbėjo apie norą balsuoti prieš, o tuo labiau važiuoti tartis į Maskvą. Tame pasitarime dalyvavo ir Č. Okinčicas, todėl akivaizdu, kad jis konferencijoje Varšuvoje sąmoningai skleidė melą. Jūsų tvirtinimas, neva aš AT deputatus vadinau „tavarišči“, taip pat nepagrįstas – Aukščiausios Tarybos stenogramoje to nėra užfiksuota.

Pažymėtina, kad po 2008 metų konferencijos Varšuvoje, kur Č. Okinčicas paskelbė savo prasimanymus, jos dalyvis Vytautas Landsbergis išleido dvi knygas („Susikalbėkime su savo lenkais“ . BMK leidykla.

Vilnius, 2012; „

Mūs

ų patriotizmas, jų šovinizmas?

“ Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras. Vilnius, 2013), kur pateikė dar vieną tuometinių įvykių variantą. V. Landsbergis perteikdamas Č. Okinčico žodžius teigia neva jis su Z. Balcevičiu bei M. Čobotu įtikinėjo mus Vilniuje prieš pats balsavimą palaikyti Nepriklausomybės paskelbimą: „(...) (M.M.) Rinkimų kampanijos metu 1990 m. pradžioje užsimezgė bendradarbiavimas su lenkų sluoksniais. Pri-siminkime, kad buvo du ratai, o dalį lenkų išrinko ne iš karto. Tik po antrojo rato į Aukščiausiąją Tarybą pateko Okinčicas, Balcevičius, Čobotas. Jie laimėjo, nes juos rėmė „Sajūdis“.

(V.L.) - „Sajūdis“ galėjo juos remti. Tąsyk ir lietuviai žinojo, už ką balsuoti. Taip, įkalbinėjome žmones - bal-suokite už juos.

(M.M.) - Kai balsavote už Nepriklausomybės Aktą, dalis lenkų deputatų susilaikė. Kaip į tai žiūrėjote?

(V.L.) - Diagnozė buvo aiški, panaši į gailėstį. Ir jie patys ne iki galo elgėsi kaip opozicija. Pasirinko tarpinį žingsnį, kažką aiškino... Lyg būtų jautę kažkokią gėdą. Diskomfortą. O vėliau Okinčicas pasakojo, kad jų trejukė net paskutinę naktį prieš balsavimą įtikinėjo, kad nebalsuotų prieš.

(M.M.) - O ar jie norėjo balsuoti prieš nepriklausomybės paskelbimą?

(V.L.) - Juos buvo nuteikę KGB ir komunistai, kad eitų prieš. Tada kiltų lūžis, labiau matomas, kurį galėtų rodyti kaip tautinį konfliktą. Antai lenkai nenori nepriklausomybės. O kai susilaikė, tai dar šiaip taip... Galima pasakyti, kad ne iki galo suprato kas sprendžiama. Galima buvo taip interpretuoti. Minkštai traktuoti, be priekaištų. Nepri-simenu nė vieno jų pasisakymo prieš nepriklausomybę(...)“.

Pastebėtina, kad tokio susitikimo paskutinę naktį prieš balsavimą irgi nebuvo.

Autor: Administrator
Niedziela, 29 marca 2015 -

Rašau plačiau apie tuometinių įvykių interpretacijas todėl, kad neatitinkančios tikrovės informacijos, žeminančios mano garbę ir orumą platinimo mastas, kaip paaikšėjo teismo posėdžio metu, yra gana didelis, o knyga, kur yra Jūsų, Gerb. Pirmininke, straipsnis su paminėtais teiginiais, atrodo, net pristatyta į mokyklų bibliotekas.

Labai gaila, kad beveik metus susirašinėjant su Lietuvos istorijos institutu, jie nė karto nepasidomėjo, kaip iš tikrųjų klostėsi įvykiai, o teismo proceso metu atvirai demonstravo savo institucinį pranašumą ir nepagarbą Konstitucijai bei savo misijai – istorinės tiesos paieškai. Norint tiesos, tai kol gyvi visi tų įvykių bei konferencijos Varšuvoje dalyviai, išaiškinti nėra kliūčių.

Kreipiuosi į Jus, Gerb. Teismo Pirmininke, prašydamas priimti mane patogiu Jums laiku, kad pasitartume, kaip sustabdyti nepagrįstą ir žeminančių teiginių platinimą, kad jie netaptu pretekstu naujiems teisminiams ginčams.

Prašyčiau, skirtingai negu Lietuvos istorijos instituto vadovai, teisingai mane suprasti, kad ginti savo garbę ir orumą yra mano konstitucinė teisė (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 21,25,29 ir 30 straipsniai). Aš turiu vaikus ir anūkus, todėl negaliu sau leisti, kad jie ateityje galėtų nukentėti dėl šmeižto ir dezinformacijos apie mano praeitį.

Priedas: Ištraukų kopijas iš paminėtų knygų ir straipsnių - 12 lapų.

Ryšard Maceikianec, LR pilietis, Vilnius
pogonlt@gmail.com
tel. 8 674 110 93

Atsakymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO PIRMININKAS

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 36, LT-01104 Vilnius, tel.: (8 5) 262 4033, (8 5) 261 1466, (8 5) 261 3535, faks. (8 5) 212 7975, ei. p. pastas@lrkt.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604236

Gerb. p. Ryšardui Maceikianecui, Vilnius 2015-03-06 Nr. 15B-15 | 2015-03-02

DĖL JŪSŲ 2015-03-02 LAIŠKO

Gerb. p. Ryšardai Maceikianecai,

dėkoju už man adresuotą Jūsų 2015 m. kovo 2 d. laišką, kuriame atkreipėte dėmesį į mano

Autor: Administrator
Niedziela, 29 marca 2015 -

publikaciją „1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo teisiniai aktai“, 2009 m. kovo 9 d. paskelbtą Bernardinai.lt. Pastebėčiau, kad ši publikacija buvo paskelbta prieš šešerius metus, kai aš nebuvo Konstitucinio Teismo teisėju. Apskritai visas tokio pobūdžio publikacijas aš skelbiu kaip mokslininkas (VU Teisės fakulteto profesorius), todėl jos yra nesietinos su mano dabar užimamomis pareigomis. Rengdamas ir skelbdamas mokslines publikacijas naudojuosi Konstitucijos kiekvienam asmeniui garantuojamomis saviraiškos ir mokslinių tyrimų laisvėmis.

Pažymėčiau, kad man nieko nėra žinoma apie Jūsų laiške minimus teismo procesus ir todėl apie juos nieko negalėčiau pasakyti.

Jūs savo laiške atkreipėte dėmesį į kelias mano minėtoje publikacijoje nurodytas detales. Pastebėčiau, kad šios detalės nepakeičia ir negalėtų pakeisti esminio fakto, kad Jūs, kaip ir kiti 5 Aukščiausiosios Tarybos deputatai, nebalsavote už 1990 m. kovo 11 d. Akta „Dėl Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atstatymo“, t. y. nebalsavote už Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimą - išsivadavimą iš sovietinės okupacijos. Jūsų laiške ginčijamos detalės taip pat neturi jokios įtakos bendram tokio esminio fakto vertinimui. Manau, sutiksite, jog turiu teisę vertinti šį faktą: nebalsavimas už Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimą, mano nuomone, buvo mažų mažiausiai klaida, kuri nedaro garbės ir kuri taip pat nepasitarnavo nei Lietuvos Tautos, nei jai priklausančios Lietuvos lenkų bendrijos interesams.

Kas dėl Jūsų laiške ginčijamų detalių, norėčiau pastebėti, kad Jūsų nurodytas mano straipsnis Bernardinuose " buvo kaip ištrauka iš tada dar būsimos daugelio autorių knygos Kelias į Nepriklausomybę: Lietuvos Sąjūdis 1988-1991, kuri buvo išleista 2010 m. Knygos rengėjai nusprendė tekste nerodyti išnašų, tačiau literatūros sąrašė yra nurodyta knyga, kuria rėmiausi rašydamas straipsnio vietą apie nebalsavusiųjų už Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimą nuotaikas ir galimas tokio žingsnio priežastis. Tai yra garsių Lietuvos istorikų, kurių kompetencija ir atliktų tyrimų patikimumu neturiu pagrindo abejoti, knyga: Laurinavičius, Česlovas; Sirutavičius, Vladas. *Lietuvos istorija. Sąjūdis: nuo „persitvarkymo“ iki kovo 11-osios. XII t., I dalis*, Vilnius, 2008. Atitinkamą šios knygos ištrauką Jums pridedu. Joje nurodyta, kad 2 iš 6 susilaikiusiųjų dėl Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo Aukščiausiosios Tarybos deputatų, kurių knygos autoriams nepavyko tiksliai nustatyti, vyko į Maskvą artėjant Aukščiausiosios Tarybos sesijos pradžiai, kad jie turėjo susitikimą Kremliuje, taip pat susitiko su naujuoju Lenkijos ambasadoriumi Maskvoje S. Cioseku ir dviem Lenkijos Seimo nariais Mareku Karpu ir J. Mareku Nowakowskiu.

Taip pat pridedu Jums 1990 m. kovo 11 d. Aukščiausiosios Tarybos 3-iojo posėdžio stenogramą. Joje fiksuota, kad posėdyje Jūs kitus Aukščiausiosios Tarybos deputatus (konkrečiai, E. Vilką, Č. Stankevičių, L. Jankelevičių) vadinote „draugais“. Turbūt neneigsite, kad toks kreipinys nėra būdingas nei lietuvių, nei lenkų kalbai, yra kilęs ir vartotas kaip rusiško kreipinio „tovarišč“ vertinys ir buvo būdingas sovietinio okupacinio režimo metais, ypač bendraujant SSKP nariams. Turbūt neneigsite ir mano teisės atitinkamai vertinti tokio kreipinio vartojimą.

Naudodamasis šia proga sveikinu Jus su mūsų Laisvės švente - 25-osiomis Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo metinėmis.

Autor: Administrator
Niedziela, 29 marca 2015 -

Pagarbiai
Dainius Žalimas

Vilnius, 2015 03 24 d.
Publikacijos „Bernardinai.lt“ (2009.03.09) autoriui Gerb. Dainiui Žalimui
Kopia: Bernardinai.lt redakcijai

Gerbiamas Dainiau Žalimai

2015 02 26 d. vykstant baigiamajam teismo posėdžiui dėl garbės ir orumo gynimo, Lietuvos istorijos instituto direktorius Rimantas Miknys, Instituto bendradarbis Vladas Sirutavičius bei trečiojo asmens byloje Č. Okinčico atstovė pateikė Vilniaus miesto apylinkės teismui Jūsų 2009 kovo 9 d. paskelbta „Bernardinai.lt“ publikaciją „Dainius Žalimas. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo teisiniai aktai“, kuri, tariamai, įrodo šmeižikiškų prasimanymų, paskelbtų tarptautinėje konferencijoje Varšuvoje Karališkuosiuose rūmuose 2008 m. rugsėjo 5 d. pagrįstumą.

Paskelbimas teismo posėdžio metu ir prijungimas prie civilinės bylos Nr. 2 – 40519 – 608/2014 (teisėja Lidija Valentukonytė) Jūsų publikacijos, kurioje pateikti neatitinkantys tikrovės teiginiai, atrodo, turėjo lemiamą įtaką 2015 03 13 d. teismo sprendimui.

Joje minimi nežinomi Lenkijos Seimo nariai, mano pavardė bei skleidžiami nieko bendro su tiesa ir tikrove neturintys prasimanymai, kad: „(...) Tačiau apskritai lenkų deputatų kalbos išdavė jų nepasirengimą svarstyti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo klausimą, neapsisprendimą šiuo klausimu ir atsilikimą nuo Lietuvoje vykusių visuomeninių procesų. Pavyzdžiui, L. Jankelevičiui Lietuva vis dar buvo SSRS dalis, o R. Macekianecas kitus AT deputatus vadino „draugais“ (rus. „tovariščj“). Apskritai lenkų deputatai iš pradžių buvo nusiteikę balsuoti prieš Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, derino šią savo poziciją su SSRS pareigūnais Maskvoje, tačiau Lenkijos ambasadoriaus Maskvoje ir dviejų Lenkijos seimo narių įkalbėti ją sušvelnino ir nutarė nebalsuoti nei už, nei prieš, o susilaikyti“.

Noriu pažymėti, kad pasitarimas dėl balsavimo būdo tikrai įvyko prieš 1990 kovo 11 d., bet Vilniuje adresu Didžioji gatvė 40. Ten ir buvo apsispręsta dėl balsavimo būdo. Tačiau nei ten, nei kitur niekas nekalbėjo apie norą balsuoti prieš, o tuo labiau niekas nesiūlė važiuoti tartis į Maskvą su SSRS pareigūnais arba su Lenkijos ambasadoriumi.

Dėl to kreipiuosi į Jus, Gerb. Dainiau Žalimai, prašydamas paskelbti, kad 2009 kovo 9 d. paskelbti „Bernardinai.lt“ publikacijoje „Dainius Žalimas. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo teisiniai aktai“, Jūsų teiginiai „Apskritai lenkų deputatai

Autor: Administrator
Niedziela, 29 marca 2015 -

iš pradžių buvo nusiteikę balsuoti prieš Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, derino šią savo poziciją su SSRS pareigūnais Maskvoje, tačiau Lenkijos ambasadoriaus Maskvoje ir dviejų Lenkijos seimo narių įkalbėti ją sušvelnino ir nutarė nebalsuoti nei už, nei prieš, o susilaikyti“ neatitinka tikrovės.

Ši paneigimą prašau paskelbti portale „Bernardinai.lt“. Vertindamas Jūsų padėtį Lietuvos visuomenėje ir reikšmę valstybės gyvenime ir teisinės sistemos sąraigoje, atsiprašyti neprašau. Priedas: Jūsų paminėtas straipsnis - 3 lapai.

Ryšard Maceikianec, LR pilietis, Vilnius, pogonlt@gmail.com

Atsakymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO PIRMININKAS

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 36, LT-01104 Vilnius, tel.: (8 5) 262 4033, (8 5) 261 1466, (8 5) 261 3535, faks. (8 5) 212 7975, ei. p. pastas@lrkt.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604236

Gerb. p. Ryšardui Maceikianecui, Vilnius 2015-03-27 Nr. 15B-17 | 2015-03-24

DĖL JŪSŲ 2015-03-24 LAIŠKO

Gerb. p. Ryšardai Maceikianecai,

Dėkoju už Jūsų 2015 m. kovo 24 d. laišką. Į visus Jūsų rūpimus klausimus jau išsamiai atsakiau savo 2015 m. kovo 06 d. laiške Nr. 15B-15, ir daugiau neturėčiau ko pridurti.

Pagarbiai

Dainius Žalimas